

SAYI : 2021/1777-S.21.2931

BAŞVURU NO : 2020/93401

KARAR TARİHİ : 29/01/2021

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN

: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

BAŞVURUYA KONU İDARE : ÜNİVERSİTELERARASI KURUL BAŞKANLIĞI
(Re'sen)

BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, 2019 Ekim dönemi doçentlik başvurusunun iptal edilmesine itirazı hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 13/08/2020

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 13.08.2020 tarihinde yapılan başvuruda [REDACTED] 2019 Ekim Döneminde Sağlık Bilimleri Temel Alanı Halk Sağlığı Hemşireliği Bilim Alanından doçentlik başvurusu yaptığını, değerlendirme sürecinde 5 asil, 1 yedek jüri üyesinden herhangi bir geri dönüş olmadan, sadece yedek jüri üyelerinden birisinin asgari başvuru şartlarını karşılamadığına dair rapor yazdığını, asgari başvuru şartlarını karşılamama gerekçesi olarak “A bendi kapsamında gerekli olan en az 40 puanın karşılamamasının” belirtildiğini, söz konusu rapor incelendiğinde 1. Uluslararası Makale bölümünde sadece a bendinde yer alan altı (6) adet yayının karşılığı olan 31.6 puanın baz alındığını, ancak b) bendinde yer alan Uluslararası alan indeksleri tarafından taranan (a bendinde belirtilen indeksler dışındaki indekslerde yer alan) dergilerde yayımlanmış olan dokuz (9) adet yayının ve bu yayınlar karşılığı olan 20.42 puanın dikkate alınmadığını, diğer yandan bu rapora karşılık yazdığı savunmanın Doçentlik Komisyonu tarafından hiçbir gerekçe belirtilmeden reddedildiğini, diğer jüri üyelerinin nasıl bir değerlendirme yaptığının bildirilmediğini ifade etmekte ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 27.08.2020 tarihli ve S.20.75553 sayılı bilgi-belge isteme yazısına cevaben Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının 02.09.2020 tarihli ve [REDACTED] sayılı yazısı ekinde; Ekim 2019 dönemi 1032.05-Halk Sağlığı Hemşireliği bilim alanından doçentliğe başvuran [REDACTED]. [REDACTED]'a ait bilgi ve belgeler sunulmuştur.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) 18.10.1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın, "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinde; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler..."

4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."

5) 6.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun;

5.1) "Üniversitelerarası Kurul:" başlıklı 11 inci maddesinin (b.6) bendinde; Üniversitelerarası Kurulun görevleri arasında, "Doçentlik sınavlarını düzenlemek ve ilgili yönetmelik gereğince doçent adaylarının yayın ve araştırmalarının değerlendirilmesi ve doçentlik sınavı ile ilgili esasları tespit etmek ve jürileri seçmek," sayılmıştır.

5.2) "Doçentlik ve atama" başlıklı 24 üncü maddesinde; "a) Doçentlik başvuruları, Üniversitelerarası Kurulca belirlenen takvime göre yılda en az iki kez yapılır. Doçentlik başvuruları için aşağıdaki şartlar aranır: (1) Bir lisans diploması aldıktan sonra, doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak... (3) Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir bilim veya sanat disiplininin özellikleri dikkate alınarak belirlenecek yeterli sayı ve nitelikte özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak. b) Üniversitelerarası Kurul, adayın başvurduğu bilim veya sanat dalından beş kişilik bir jüri ve bu jüri için iki yedek üye tespit eder. İlgili bilim veya sanat dalında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde, jüri üç üye ile teşkil edilebilir. Doçentlik sınav jürisinde yer alan asıl ve yedek üyeler, adayın yayın ve çalışmalarını değerlendirerek hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını Üniversitelerarası Kurula gönderirler. Asıl üyelerin hukuken geçerli bir mazerete dayalı olarak raporunu verememesi halinde, yedek üyelerin raporları, sırasına göre değerlendirmeye esas alınır. Değerlendirmeye esas alınan bu raporların birer örneği, yayın ve çalışmaların inceleme sonucuna ilişkin bildirim yazısı ile birlikte adaya gönderilir. c) Üniversitelerarası Kurulca yeterli yayın ve çalışmaya sahip olduğuna karar verilen adaya doçentlik unvanı verilir. ç) Doçentlik başvurularında adayların yayın ve çalışmalarına ilişkin esas ve usuller Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir..."

6) 15.04.2018 tarihli ve 30392 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Doçentlik Yönetmeliği'nin;

6.1) "Doçentlik bilim/sanat alanları ve kriterleri" başlıklı 3 üncü maddesinde; "(1) Doçentlik değerlendirmesi, Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen bilim/sanat alanlarında adayın akademik yayın ve çalışmalarının incelenmesi çerçevesinde yapılır. Bilim/sanat alanlarındaki güncellemeler izleyen dönemde, doçentlik kriterlerindeki güncellemeler ise kabul edildikleri tarihten sonraki ikinci doçentlik başvuru döneminde uygulanır.";

6.2) "Başvuru zamanı, şartları ve usulleri" başlıklı 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde; "Doçentlik başvurusu için; ... (c) Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir bilim veya sanat disiplininin özellikleri dikkate

alınarak belirlenecek asgari sayı ve nitelikte özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak, şarttır.”

6.3) “Doçentlik değerlendirme” başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında; “(1) Doçentlik değerlendirme jürisi, adayın başvuru dosyasını ilk olarak bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık bulunup bulunmadığı ve asgari başvuru şartlarının sağlanıp sağlanmadığı yönünden değerlendirir. Jürinin bilimsel araştırma ve yayın etiğinin ihlal edildiği yönündeki değerlendirme raporları, ilgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonu tarafından incelenir. Jürinin adayın asgari başvuru şartlarını sağlamadığı yönündeki değerlendirme raporları ise Doçentlik Komisyonu tarafından incelenir. Asgari başvuru şartlarını sağlamadığı tespit edilen adayın doçentlik başvurusu Doçentlik Komisyonu tarafından iptal edilir. Adaya, asgari başvuru şartlarını sağlamadığına ilişkin jüri raporları Doçentlik Komisyonu kararı ile birlikte bildirilir. Asgari başvuru şartlarını sağlamak kaydıyla, sonraki dönemlerde yeniden başvuru yapılabilir.”

6.5) “Doçentlik Komisyonu” başlıklı 8 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında; “(2) Doçentlik Komisyonu, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenecek objektif ve denetlenebilir yöntemlere göre her bir aday için ilgili sınav jürisinin asıl ve yedek üyelerini belirleyerek Üniversitelerarası Kurula sunar. Komisyon jürilerde ortaya çıkan maddi hataları düzeltir. (3) Adayların doçentlik sürecine ilişkin her türlü itirazları Komisyon tarafından incelenerek karara bağlanır.”;

Şeklinde düzenlemelerin olduğu görülmüştür.

7) ÜAK Başkanlığının internet sayfasında (https://www.uak.gov.tr/Documents/docentlik/2019-ekim-donemi/basvuru-sartlari/TA_Tablo10_2019E_250919.pdf) yer alan Doçentlik Başvuru Şartları (2019 Ekim Dönemi) başlıklı bölümde “Tablo 10 - Sağlık Bilimleri Temel Alanı” altında; “Sağlık Bilimleri temel alanında başvurulmuş doçentlik bilim alanı ile ilgili olarak aşağıdaki çalışmalara verilen birim puanlar esas alınmak suretiyle; en az doksan (90) puanının doktora unvanının alınmasından sonra gerçekleştirilen çalışmalardan elde edilmiş olması kaydıyla, asgari yüz (100) puan karşılığı bilimsel etkinlikte bulunmuş olması gerekir. Her çalışma, Tablo 10’da sadece bir bölümde yazılarak puanlandırılır. Tek yazarlı makalelerde yazar tam puan alır. İki yazarlı makalelerde başlıca yazar tam puanın 0.8’ini, ikinci yazar 0.5’ini alır. Üç ve daha fazla yazarlı makalelerde ise, başlıca yazar toplam puanın yarısını alır, diğer yazarlar ise diğer yarısını eşit paylaşır. Başlıca yazarın belirtilmediği iki veya daha fazla yazarlı makalelerde toplam puan yazarlar arasında eşit olarak bölünür. Diğer yayınlarda (bildiri, kitap) ise toplam puan yazarlar arasında eşit olarak bölünür.” denilerek her bir çalışmanın niteliği ve puan karşılığı belirlenmiş ve “1. Uluslararası Makale” başlığı altında; “Adayın başvurulmuş doçentlik bilim alanı ile ilgili lisansüstü tez(ler)den üretilmemiş olmak kaydıyla (editöre mektup, özet, derleme ve kitap kritiği hariç) tam araştırma makaleleri a) SSCI, SCI, SCI- Expanded veya AHCI kapsamındaki dergilerde yayımlanmış özgün araştırma makalesi 20 b) Uluslararası alan indeksleri tarafından taranan (a bendinde belirtilen indeksler dışındaki indekslerde yer alan) dergilerde yayımlanmış özgün araştırma makalesi 10 c) a bendi kapsamındaki dergilerde yayımlanan vak’a takdimi, “Bu maddenin a bendi kapsamında en az bir makalede başlıca yazar olmak kaydıyla en az 40 puan alınmalıdır... 2. Tanımlar: Başlıca Yazar: Aşağıda belirtilen makalelerde aday başlıca yazar sayılır: a) Tek yazarlı makale b) Makalenin yazarlarından ilk sırada yer alan yazar. c) Danışmanlığını yaptığı lisansüstü öğrenci(ler) ile birlikte yazılmış makale (aynı makalede birden fazla öğrenci ve ikinci danışman da yer alabilir).” şeklinde tanımlanmıştır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

8) Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvurunun kabulü ile Doçentlik Komisyonunun 10.06.2020 tarihli iptal işlemi ile 08.07.2020 tarihli ret kararının geri alınması ve başvuranın doçentlik sürecinin kaldığı yerden devam ettirilmesi hususunda **ÜNİVERSİTELERARASI KURUL BAŞKANLIĞINA TAVSİYEDE** bulunulması yönünde hazırlanan "Tavsiye Karar Önerisi" Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9) Kurumumuza yapılan başvuruda;

9.1) 2019 Ekim Döneminde Sağlık Bilimleri Temel Alanı Halk Sağlığı Hemşireliği Bilim Alanından doçentlik başvurusu yapan ve yedek jüri üyesinin asgari başvuru şartlarının karşılanmadığına dair raporu ile doçentlik başvurusu iptal edilen başvuranın mağduriyetinin giderilmesini talep ettiği anlaşılmıştır.

9.2) Başvuran daha detaylı olarak asgari başvuru şartlarının karşılanmama gerekçesinin "A bendi kapsamında gerekli olan en az 40 puanın karşılanmaması" şeklinde belirtildiğini, söz konusu jüri raporu incelendiğinde 1. Uluslararası Makale bölümünde sadece a bendinde yer alan altı (6) adet yayının karşılığı olan 31.6 puanın baz alındığını, ancak b bendinde yer alan Uluslararası alan indeksleri tarafından taranan (a bendinde belirtilen indeksler dışındaki indekslerde yer alan) dergilerde yayımlanmış olan dokuz (9) adet yayının ve bu yayınlar karşılığı olan 20.42 puanın dikkate alınmadığını, diğer yandan bu rapora karşılık yazdığı savunmanın Doçentlik Komisyonu tarafından hiçbir gerekçe belirtilmeden reddedildiğini, diğer jüri üyelerinin nasıl bir değerlendirme yaptığının bildirilmediğini ifade etmektedir.

10) **Başvuranın doçentlik sürecine bakıldığında;** başvuranın 15.10.2020 tarihinde Sağlık Bilimleri Temel Alanı altında yer alan 1032.05 Halk Sağlığı Hemşireliği alanından Ekim 2019 dönemi doçentlik başvurusunda bulunduğu, yedek jüri üyesi Prof. Dr. Z. B.'nin 14.05.2020 tarihli asgari başvuru koşullarının sağlanmadığına dair raporu doğrultusunda Doçentlik Komisyonunun 10.06.2020 tarihli kararıyla doçentlik başvurusunun iptal edildiği, başvuranın 17.06.2020 tarihli dilekçesi ile sonuca itiraz ettiği, itirazın Doçentlik Komisyonunun 08.07.2020 tarihli toplantısında görüşülüp reddedildiği, 13.07.2020 tarihli yazıyla başvurana bildirim yapıldığı ve başvuranın da Kurumumuza başvurduğu anlaşılmıştır.

11) **Konuyla ilgili mevzuata bakıldığında;** doçentlik değerlendirme jürisinin, adayın başvuru dosyasını ilk olarak bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık bulunup bulunmadığı ve asgari başvuru şartlarının sağlanıp sağlanmadığı yönünden değerlendireceği, jürinin adayın asgari başvuru şartlarını sağlamadığı yönündeki değerlendirme raporlarının Doçentlik Komisyonu tarafından inceleneceği, asgari başvuru şartlarını sağlamadığı tespit edilen adayın doçentlik başvurusunun Doçentlik Komisyonu tarafından iptal edileceği ve adaya, asgari başvuru şartlarını sağlamadığına ilişkin jüri raporlarının Doçentlik Komisyonu kararı ile birlikte bildirileceği, adayın asgari başvuru şartlarını sağlamak kaydıyla, sonraki dönemlerde yeniden başvuru yapılabileceği; diğer yandan adayların doçentlik sürecine ilişkin her türlü itirazlarının Komisyon tarafından incelenerek karara bağlanacağı hususlarının düzenlendiği görülmüştür.

12) Kurumumuzca yapılan incelemede;

12.1) Başvuruya konu uyumsuzluğun, Sağlık Bilimleri Temel Alanına ilişkin olarak belirlenen “1. Uluslararası Makale’ maddesinin a bendi kapsamında en az bir makalede başlıca yazar olmak koşuluyla en az 40 puan alınmalıdır.” şeklindeki koşulunu başvuranın karşılamadığı şeklindeki jüri üyesinin değerlendirmesine ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

12.2) Jüri üyesinin raporuna bakıldığında; “Eserler A. Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:” başlığı altında başvuranın A.3, A.5, A.6, A.8, A.9, A.14’deki makalelerini sıralayarak ve her biri altında başvuranın başlıca yazar mı yoksa ortak yazar mı olduğu, Web of Science’da doğrulanıp doğrulanmadığı değerlendirmesiyle puan karşılığını yazdığı ve sonuç olarak da “Aday A bendi kapsamında gerekli olan en az 40 puanı karşılamamıştır (31,6 puan). Bu nedenle dosyası değerlendirilmemiştir.” kanaatinde bulunduğu tespit edilmiştir.

12.3) Başvuranın itirazı üzerine Doçentlik Komisyonunun 08.07.2020 tarihli kararında da jüri üyesinin haklı olduğu ve başvurunun iptalinin yerinde olduğu değerlendirilmesinin yapıldığı görülmüştür.

12.4) Söz konusu şartın nasıl değerlendirileceğine ilişkin başvuranın da iddiasına dayanak olarak gösterdiği ÜAK internet sayfasında (https://www.uak.gov.tr/Documents/docentlik/2020-ekim-donemi/2020E_S%C4%B1kcaSorulanSorularveCevaplar%C4%B1_16102020.pdf) yer alan “Sıkça Sorulan Sorular ve Cevapları” başlığı altındaki 11. soruda; “Sağlık Bilimleri Temel Alanında bulunan “1. Uluslararası Makale” maddesinin genel şartında yer alan “Bu maddenin a bendi kapsamında en az bir makalede başlıca yazar olmak kaydıyla en az 40 puan alınmalıdır.” başvuru şartının puan hesaplaması nasıldır?” sorusunun sorulduğu ve cevap olarak ““1. Uluslararası Makale” maddesinin genel şartında “Bu maddenin 1a bendi kapsamında en az bir makalede başlıca yazar olmak kaydıyla, 1a veya 1b veya 1c bentleri kapsamında en az 40 puan alınmalıdır.” şeklinde puan hesaplanmaktadır.” açıklamasının yapıldığı görülmüştür.

12.5) Başvuranın iddiası, jüri üyesinin değerlendirmesi ve hesaplamasının nasıl yapılacağına dair belirleme birlikte ele alındığında; söz konusu jüri üyesinin raporunda başvuranın “1. Uluslararası Makale” başlığı altında sunulan 1b ve 1c kategorilerindeki hiçbir yayınının değerlendirilmediğinin ve böylelikle söz konusu jüri üyesinin sadece 1a kapsamındaki eserleri dikkate alarak puan hesaplaması yaptığının açık olduğu, ancak yukarıda da yer verildiği üzere bu hususa ilişkin yapılan açıklamaya göre 40 puanın hesaplanmasında 1a veya 1b veya 1c kapsamındaki eserlerin birlikte dikkate alınacağını belirlendiği, diğer yandan başvuranın bu madde ile ilgili diğer bir koşul olan 1a kategorisindeki en az bir makalede başlıca yazar olma koşulunu da A.9 nolu yayını ile yerine getirdiği, bunun jüri üyesince de ifade edildiği görüldüğünden jüri üyesinin hesaplamalarının aksine başvuranın bu madde açısından 40 puan koşulunu yerine getirdiği anlaşılmıştır.

13) Kurumumuzca yapılan değerlendirmeler neticesinde; her ne kadar jüri üyelerinin değerlendirmelerinin kendi kişisel, bilimsel değerlendirmeleri olduğu kabul edilmekle birlikte başvuruya konu “1a kapsamındaki eserlerden 40 puan alınması gerektiği” gibi bir değerlendirmenin bilimsel bir değerlendirmeden ziyade puan hesaplamasının içeriğine ilişkin olduğu, yukarıda 12.4 nolu paragrafta yer verilen ÜAK’ın konuyla ilgili soruya verdiği cevapta bu hususa net bir açıklık getirildiği de dikkate alındığında başvuranın iddialarının yerinde olduğu anlaşılmış olup Doçentlik Komisyonunun, söz konusu jüri üyesinin değerlendirme

raporunu dayanak alarak asgari başvuru şartlarının sağlanmadığı tespiti ile başvuranın doçentlik başvurusunu iptal ettiğine dair 10.06.2020 tarihli işlemi ve başvuranın itirazını reddettiği 08.07.2020 tarihli kararında hukuka ve hakkaniyete uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

14) 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilen iyi yönetim ilkeleri açısından bir değerlendirme yapıldığında; başvurana verilen cevaplarda “kararların gecikmeksizin bildirilmesi” ve “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkelerine uyulduğu; diğer yandan başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin süresinde gönderildiği, ancak bazı sorularımıza cevap verilmediği, böylelikle “kararların gerekçeli olması” ilkesine tam olarak uyulmadığı tespit edildiğinden idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

15) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. Buna göre; ilgili idarenin eylem ve işlemlerine karşı dava açma süresinden (varsa) arta kalan sürede Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

Başvurunun **KABULÜ** ile;

Doçentlik Komisyonunun 10.06.2020 tarihli iptal işlemi ile 08.07.2020 tarihli ret kararının geri alınması ve başvuranın doçentlik sürecinin kaldığı yerden devam ettirilmesi hususunda **ÜNİVERSİTELERARASI KURUL BAŞKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA;**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca **ÜNİVERSİTELERARASI KURUL BAŞKANLIĞI** tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın, **BAŞVURANA ve ÜNİVERSİTELERARASI KURUL BAŞKANLIĞINA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi’nce karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi